

Det Dyreetiske Råd
Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

10. september 1993

Udtalelse om buejagt

Folketingets miljø- og planlægningsudvalg har anmodet Det Dyreetiske Råd om en udtalelse vedrørende buejagt.

Rådet har behandlet emnet på fire møder den 29. marts, den 27. april, den 1. juni og den 24. august. På mødet den 27. april var Poul Hartmann fra Danmarks Miljøundersøgelser til stede for at svare på spørgsmål fra Rådets medlemmer. Han er jagtsagkyndig og har selv i en årrække dyrket buejagt. Ved samme lejlighed så Rådet en videooptagelse fra buejagt på kron dyr, dådyr og vildsvin.

Jagt, som den forekommer i vores del af verden, indeholder en etisk konflikt. På den ene side bør det af hensyn til dyrene sikres, at aflivningen foregår så hurtigt og effektivt som muligt. På den anden side er der i jagten et element af sport, som gør, at det ikke må være for nemt at få ram på dyrene. Men jo sværere det er at få ram på dyrene, jo større er risikoen for, at dyrene bliver ramt på en måde, som ikke sikrer en hurtig og effektiv aflivning.

Et centralt aspekt i såkaldt jagtetik er at "give dyrene en chance" og dermed sikre det sportslige element i jagten. På den baggrund accepteres det for eksempel ikke, at dyrevildt jages fra biler, da det i en bil er nemt at komme tæt på dyrene. Ud fra en etisk betragtning har denne form for jagt dog det store fortrin, at der er en stor sikkerhed for en hurtig og effektiv aflivning af dyrene. "At give dyrene en chance" er i virkeligheden at udsætte dem for risiko for en langstrakt og lidelsesfuld døds kamp.

Ved regulering af jagt må der altså foretages en afvejning af hensynet til at sikre en hurtig og effektiv aflivning af dyrene over for jægerens interesse i at bevare det sportslige element i jagten.

Interessen for buejagt hænger tydeligvis sammen med ønsket om at styrke det sportslige element i jagt. Det stiller meget store krav til jægeren at ramme vildtet korrekt med bue og pil.

Der er ingen tvivl om, at de, der driver buejagt, gør en stor indsats for at sikre en så hurtig og effektiv aflivning som muligt. Forudsætningen for, at man under de nuværende regler kan få dispensation til at drive buejagt, er, at der aflægges en prøve, som blandt andet skal dokumentere færdighed i at ramme forskellige mål på varierende afstande. Foreningen af Buejægere har endvidere i samarbejde med Miljøministeriets Vildtforvaltning opstillet omfat-

tende retningslinier for buejagt. Endvidere er der givet en vejledning i spor- og eftersøgningsarbejde, som bl.a. henstiller, at anskudt vildt bliver eftersøgt ved hjælp af sporhunde (såkaldte schweissunde). Det er Rådets indtryk, at der blandt buejægere hersker en høj moral med hensyn til at efterleve retningslinier og henstillinger, og at buejagten i det hele taget foregår på en for dyrene så skånsom måde som overhovedet muligt.

Problemet er bare, at den margin buejægeren har for at ramme dyret på en måde, som dræber øjeblikkeligt, er meget smallere end den, som riffel- og hagljægeren har. Selv dyr, som er ramt relativt præcist, er ofte timer om at dø. I den omtalte video så Rådet for eksempel et dyr, som var blevet ramt i hjerteregionen, men alligevel var ved bevidsthed i over en time, inden det blev aflivet med en riffel. Hvis et dyr var blevet ramt lige så præcist med et moderne jagtvåben, ville døden være indtrådt øjeblikkelig som følge af chokvirkningen i forbindelse med skuddet. Dermed ville væsentlige lidelser være undgået.

Da det ikke selv under ideelle omstændigheder er muligt ved buejagt at sikre en tilnærmelsesvis så hurtig og effektiv aflivning, som den, der er mulig med moderne jagtvåben, finder Det Dyreetiske Råd, at buejagt ikke i dag kan betragtes som en etisk acceptabel jagtform.

Hermed ikke sagt, at al den jagt, som bedrives med haglgevær eller riffel er etisk forsvarlig. Meget tyder på, at der blandt andre jægere ikke altid hersker den samme høje moral som blandt buejægerne. F.eks. er Rådet blevet gjort bekendt med undersøgelser, som dokumenterer, at over en tredjedel af alle kortnæbbede gæs har hagl i kroppen efter anskydninger. Dette tyder på, at mange jægere anvender skydevåben på en uforsvarlig måde. De skyder på for lange afstande og/eller besidder ikke en tilstrækkelig skydefærdighed.

Et eventuelt forbud mod buejagt bør derfor retfærdigvis kædes sammen med en indsats for at forbedre færdigheder og højne moralen blandt de øvrige jægere. For eksempel kunne man forestille sig, at alle, som oppebærer jagttegn, med mellemrum skal øve og dokumentere skydefærdighed og afstaudbedømmelse for de våbentyper, som anvendes ved jagt. Eventuelt bør der være selvstændige færdighedsprøver for haglgevær og jagtriffel.